

Kéziratok, amelyek nem
adatnak vissza ide kül-
dendők: „MURAVIDEK”
szerkesztősége Murska
Sobota, Alexandrova c.
: : : 202. szám. : : :

Postatakarék
számla száma 12980.

Laptulajdonos:
KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDEK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden va-
sárnap. Előfizetési ára
negyedévre belföldön 15
dinár, külföldre 18 Din.
Amerikába 20 Din. Hir-
detési ár □ cm.-ként:
szövegközt és nyílttér
1.50 dinár, rendes 1.—
Din., apróhirdetés 0.70
Din. és az illeték. Több-
szórínél engedmény.

VIII. Évf.

Murska Sobota, 1929. január 20.

3. Szám.

Uj idők.

Alig egy hónappal ezelőtt ünnepelték meg fényes külsőségek között Jugoszlávia fennállásának tizedik évfordulóját. Tíz év telt el azóta, hogy a szerbek, horvátok és szlovének egyesülését mondták ki azok a népvezetők, kik majdnem mindannyian az állam kormányrudja mellett mai napig irányították a nép szekerét. Tíz év hosszú idő, s egy évtized alatt sokat lehet teremteni, de még többet lehet bontani. Az építés a teremtő munka azonban nálunk Jugoszláviában nem talált talajra, itt a bontás munkája jutott előtérbe. A mi népvezetőink megfeledeztek arról, hogy erős alap nélkül nincsen erős épület. A földműves nép, amelyről államunk a földművelő állam nevét kapta, háttérbe szorított, csak adóalannyá vált, az ipar szintúgy, csak a kapitalizmus lett urrá, mely a munka teljes kihasználását, hatalmába kerítését minden akadály nélkül folytathatta úgy, hogy az az alap, melyre az állam erőfalát építeni lehetett és kellett volna, gyengének bizonyult, gazdasági válságba került, s vele együtt az állam is. Ez volt államunk népvezetőinek tíz éves munkájának eredménye, mely végül is csak pártpolitikában és személyi érdekekben merült ki, minden alkotó munka, jog, rend, jólét személyi- és vagyon biztonság egyenlőség és szabadság nélkül.

Tagadhatatlan, három fajra oszlik államunk összetétele, le-számitva a kisebbségeket. Tagadhatatlan azonban az is, hogy egy akarattal és egy kedvvel alkották meg tíz évvel ezelőtt annak az államnak az alapját, mely a délszlávok egyenjogu és egyesült államának formáját vélte megalapozni, s azért ma tíz év után válságba sodorni az államot külföldi faji, nyelvi, vallási avagy tradicionális jelszavakkal, ahelyett hogy annak gazdasági fellendülését tűzték volna ki célul, elhibázott munka volt.

Az angol

nagybeteg királyt, tizenegy orvos kezeli, de állapota napról-napra rosszabodik. V. György királyt, aki most 63 éves, vérartómlesztéssel akarják gyógykezelni.

Politikai hírek.

Németország. Parker Gilbert a jóvátételi főbiztos jelentette, hogy Németország gazdasági fejlődése kitűnő és minden fizettségre képes, bár a pénzügyei még nagyon sinlik a számos beruházásait. Ha fölösleges beruházásairól lemondana több százmillió arany márkát takaríthatna meg. Persze a német sajtó azt állítja, hogy csak úgy fizethetne, ha külföldön újabb drága kölcsönöket venne fel. Eddig is nem a saját erejéből fizetett, hanem külföldi tőkével. Parker Gilbert állítólag megbízói nevében dolgozott és ezért szerkesztett olyan jelentést, amely elsősorban Franciaországnak kedvezett. Az angol sajtó szerint a francia kormány nem ragaszkodhatik olyan követelésekhez, amelyek veszélyeztetik a jóvátételi kérdést és annak végleges rendezését és Európa gazdasági helyreállítását. Németország pontosan teljesíti kötelezettségeit és elvárhatja hitelezőitől, hogy beláfoék legyenek.

Január 15.-én Berlinbe érkezett Müller Franken birodalmi kancellár, spanyol náthában szenvedett. Terve egy nagy koalíciós kormány megalakítása, mely egyöntetűen reprezentálja az egész német nemzetet a jóvátételi szakértői tárgyalásokon.

Angliában a parlamentet május végén oszlatják fel, a nyár elején megtartatnak a választások.

Bulgáriában mindennap várták a hadügyminiszter nyugdíjazását és Olaszországban való alkalmaztatását. Tévesnek bizonyult, mert megmarad a helyén. Egyelőre még igen nagy szükség van rá a hadügyminisztériumban.

Az orosz-román meg-egyeződésnek elég súlyos akadályai vannak, melyek okai a beszarabiai kérdések körüli újabb tárgyalásokban rejlenek.

Lengyelország a szovjet békejegyzékre kiterő választ adott oly formán, hogy „megfontolás tárgyává teszi”. Állítólag ez az oroszok részéről csapda volt azon célból, hogy Lengyelország azonnali leszerelését kérhessék, mert állítólag ezen ország választó falat képez Orosz- és Németország között.

Franciaországban politikai válság van. A Poankaré (Poincaré) kormányt még nem lehetett megbuktatni. A francia kamara bizalmat szavazott a kormánynak, de azért még nincsen teljesen tisztázva a helyzet.

Mandzsúria. A nankingi nemzeti kormány Csang—Hszü—Liang-ot nevezte ki kormányzó-jává, aki két tábornokot azért végeztetett ki, mert összeesküvést szöttek ellene és az egyik az arzenál pénztárából huszezer dollárt is sikasztott. E tettel fokozódni fog Kínában a japán ellenes hangulat.

Kína. A kormányzó államtanácsban a kommunista színezetű irányzat nyeri el a túlsúlyt. A döntő katonai szerep Fengjusiang kezébe kerül. A baloldali irányzat jelszava a munkások egyesülési szabadsága vagyis a nyugati imperializmussal való teljes szakítás. A külföld ezért méltán nyugtalan. Orosz bolsevista befolyásról beszélnek.

Oroszországban eddig ismeretlen pogány néptörzset fedeztek fel a most elrendelt népszámlálás alkalmával.

Németország kormánya tökéletes kisebbségi kulturális szabadságot adott a kisebbségeknek, ami az európai kisebbségek politikájában új fordulatot jelent.

A páneurópai mozgalom vezetői ezévbén egy konferenciát akarnak tartani, amelyre Európa valamennyi államát meghívják.

India államaiban, melyek angol fenhatóság alatt állanak, az angol kormány alkotmányt engedélyez. A hinduk vezérének javaslatára kimondották: 1. a teljes szesztilalmat, 2.) a kötelező hazai szöttek kendők viselését és a 3.) szabad érintkezést az alsóbb osztályokkal.

Románia parasztkormánya programjához híven vezeti az ország ügyeit, hoi a legnagyobb rend és jogegyenlőség alapján folyik a hatóságok munkálkodása.

Csehszlovákia bizalmas uton kérdést intézett a magyar kormányhoz hajlandó volna-e a békeszerződés egyes kitételeire vonatkozó tárgyalásra. Mint hírik, a magyar kormány ezt az ajánlatot szívélyesen fogadta s

igy a két állam külpolitikájában gyökeres változás áll be.

Románia és Magyarország között fennálló optánsperben megindult a közvetlen tárgyalás.

Románia parasztkormánya ellen, a nagyobb adók miatt a liberális pártok erős hajsztát indítottak. Parlamentben a földművelésügyi miniszter azzal védte a nagyobb adókat jelentő költségvetést, hogy az előbbi kormány nagy adósságokat hagyott hátra, amit a mai kormánynak rendeznie kell.

Amerikában a Kellog paktum miatt, a kongresszus és a köztársasági elnök között éles ellentét fejlődött ki.

Törökországban, Kemal pasa, a köztársasági elnök ellen ujtásai miatt állandóan lázong az elmaradottabb nép. Uj összeesküvésre jöttek rá.

Csehszlovákiában hivatalnok kormányt akarnak alakítani. Ivanka dr. Tuka szlovák képviselőt régi ellenfelét feljelentette s azzal gyanúsítja, hogy magyar szolgálatban áll.

Görögország barátsági szerződést kötött Itáliával.

Politikai szemle.

Királyi ukázzal posta és távirda miniszternek dr. Kumanudi Koszta, volt miniszter, Beograd polgármestere; ipar és kereskedelmi miniszternek pedig dr. Mazsuranics Zselimir, zágzebi ügyvéd neveztetett ki.

Dr. Marinkovics külügyminiszter üdülésre Davosba (Svájc) utazott.

Horvát (Hanao) és szerb (Srnao) nacionalista egyesületek, a szerb és muzulmán politikai pártok fel vannak oszlatva. A szlovén néppártnak egyes hírek szerint fel kell oszlnia, míg mások az ellenkezőjét állítják.

Az állam pénzügyi felújítása, a kormány kitűzött első célja.

Állami szolgálatból elbocsátanak minden egyes tanulót, s általában vagy tízezer állami hivatalnok elbocsátásáról illetve nyugdíjaztatásáról keringenek hírek. Az erdőügyi vezérigazgatót és alá rendelt számos hivatalnokot felfüggesztették és fegyelmit indítottak ellenük, a hosszú erdő kitermelési szerződések miatt.

Ugy a ljubljani mint a maribori vármegye bizottság eddigi elnökei komiszároknak neveztek ki, tanács tagokat ellenben nem adnak melléjük. Vagyis a vármegye autonóm ügyei mind egy kézben futnak össze.

Községi komiszárnak Mariborban az eddigi polgármester van kinevezve, ki mellé az eddigi tanács tagok osztattak be. Minden más községben, ha szabálytalanság nem történt, szintűgy lesz.

Alkonyat szállt,

de most az egyszer nem a pusztára, hanem a bürokratizmusra, a korrupcióra, a párt befolyásra, a személyi és önző politikára és a kiskirályosdi beképzelődők tinta folios trónjára. Az a magas polc, melynek magaslatáról néztek le egyesek az ő érettségű dolgozó és verejtéket hullató kérges kezükre, — összerezsent, zsámolya redukálódott. Politikamentes, barátságos, készséges és embert megtisztelő hivatalnoki kart követel a király Ófelsége, kik mindannyia a törvény keretein belül humánusan járjanak el minden egyes polgárral, de a legszigorubbán is a törvény ellen vétőkkel.

A mai éra nem diktatura, nem abszolutizmus és nem faszizmus, nem kommunizmus. A mai helyzet egy egészséges állapot, mely, ha rövidesen befejezi azt a hasznos munkát, mely egy évtizedig tartó parlamenti léhaságon, párt- és személyi torzalkodáson akadt meg, és ha megalkotja azokat a törvényeket, melyek az ál-

lam általános közgazdasági helyzetét fellendítik és annak egységes államforma jellegét adják, akkor jöhet a parlamentáris kormányzat, de nem abban a beteg formájában, mint eddig.

A király kívánságára és előterjesztésére a mai kormány, mely elsőrangú szakemberekből áll és nem párt ekzsponensekből, több hasznos törvényt hozott és törvényjavaslatot készített, mint az eddigi tízéves politikai kormányzatok, a havi három millió dinár kiadással járó parlamenttel együtt. S eme alkotó munka elé, mely törvényegységesítést, jogbiztonságot, közgazdasági fellendülést jelent, mindenki megnyugodva tekinthet.

Erős a bizalmunk, hogy a mai szakminiszterek józan belátása által alkonyat száll arra a törvényjavaslatra is, melyet törvénynyé alkotni, az eddigi kormányzatnak, elhatározott szándéka volt, a — „zelenás” törvényre. Ez a kisgazdák védelmét célozná kívülről, de belülről nem egyéb, mint egy újabb uzsora lehetőség a lelketlen kapitalisták számára. Ha az élelmes kisgazda háza, telke, igás állatja és családja megélhetéséhez szükséges földje sem el nem adható, sem meg nem terhelhető, akkor hitel képtelenné vált, s így intenzívebb gazdálkodási lehetősége is megszűnt. A szerb gazdatársat is meg kell szabadítani attól a guzstól, mely ennek a törvénynek hatása alatt nyög, az ötven és százhusz százalékos kamatu uzsor-kölcsönök miatt, nem pedig az egész ország népét kergetni bele az ily karmokba. Hisszük, hogy a mai munkakormány ezt meg is teszi.

—F.—

Az ember.

Mi is az az ember? Ne kérdezd ezt tőlem, Vannak nagyok, bölcsek, ők mondják meg nékem: Isten teremtette Ádámot és Évát, Kezdet óta hordjuk az életnek súlyát.

Igy volt régen, most is, a cél és feladat, Mindig egy és mi volt, meg nem is változhat, Örök küzdés napod, töprengés éjjeled, Egy a kérdés mindég: ember mi lesz veled?

Nap-nap után szaladsz, keresel szüntelen, Kezeid dolgoznak, a tested nem pihen, Örölsz, ha láthatod családod békéjét, Így leled meg lassan szivednek örömét.

Mi teszi az embert? A munka és küzdés! Aki küzdve fárad, nincsen abban önzés. Önzetlenül dolgozz, a közért előre, Így jutsz lassan, lassan, de mindég előbbre!

Igaz szív, jó lélek és nemes érzelmek, Látjuk és tudjuk is, merre s hol teremnek; Dolgozzál, teremtsél s akkor majd nem kérde: Mi is az az ember? — Ember lesz belőled!

RUZSA FERENC.

HIREK.

— Lopás. Vljaj Ferenc predanoveci ujonnan létesült fűrésztelepének gőzkazánjáról, ismeretlen tettesek letördelték, illetve megrongálták és részben ellopták az armatura egy részét. A kár nem több ugyan 300 dinárnál, de mégis kérdezni lehetne: hol vagyunk, az erdőben?!

— Elhalálozás. Özv. Kühr Istvánné pueonci lakos hosszabb betegeskedés után f. hó 17.-én 5 órakor kiszenvedett. Az elhunytban dr. Kühr Sándor plui kórház főorvosa édesanyját gyászolja. Béke poraira!

— Telefon Hodoson! Hodos községtől az illetékes körök már beszédtek a telefon bevezetéshez hozzájárulásként beígért összeget, de, bár azóta sok idő mult el, a telefon bevezetése a hodosi póstára mégis csak késik, habár már alig várják ezt a hasznos dolgot.

— A komiszárok. Az eddigi községi képviselő testület elnökei, vagyis a bírák, főispáni értesítés alapján megbizattak a községi komiszári teendőkhöz, míg melléjük tanács tagoknak az eddigi képviselő testületek nevezettek ki.

— Kétnapos gazdasági előadás Hodoson. Vásárnap, azaz

Az utolsó fekete vadász.

Minden vidéknek meg van a maga története, a maga természetes szépsége. Mindenki szereti a szülőföld réjtjeit, berkeit, a folyóit, tavakat, örömmel emlékezik minden idősebb ember vissza a gyermekkorra és érdeklődéssel, tele kíváncsi arccal néz azon egyénre, ha valaki a gyermekkor kedves emlékeiről beszél.

Egy idősebb bácsi kíváncsi gyermekesereg előtt mond valami megragadó mesét a múltból, melyet én is hallottam s elmondom, hogy meséljék tovább a kedves történetét.

A tizenhetedik század közepe táján forgalmas hely volt Muraszombat, a mostani vár akkor Szécsi grófé volt, aki mindent elkövetett, hogy vára erős legyen s ha kell, az ellenség ágyu golyóinak is ellent tudjon állani. Ezen várnak elővára volt Kiszombat vára. Meg van a vár helye most is, igaz, már szántó föld, de azért jóval magasabban fekszik mint a többi mezők. A várat körülvevő árkok egészen jól kivehetők. Nem is

kellene sokat ásni, bizonyára érdekes leletekre bukkanna a kutató. Ezen kiszombati várban valami örmény vagy fekete székely emberek voltak a katonák, akiket a nép fekete vadászoknak nevezett. Természetes, abban az öreg, ó időben csak az uraság emberei vadászhattak, másnak löni, fegyvert viselni nem is volt szabad.

A vitézek parancsnoka valami Dénes nevű koromfekete szemű, barna arcú, hosszú fekete hajú és igen nagy bajuszú vitéz volt, aki a legnagyobb hűséggel viselte urát s a Szécsi bandérium zászló vivője is volt. Minden tekintetben vitéz ember tetőtől talpig. Mikor Rákóczi Ferenc bevonult 1703-ban a felvidékre s kibontotta a szabadság zászlaját, bántotta az öreg vitézt, hogy nem viheti az ura zászlaját, nem mehetett harcolni, nem alhatott a fiatalokkal csata rendbe.

Nagy változásokon ment át abban az időben Muraszombat és vidéke. A vár gazdát cserélt, a kiszombati elővárat felgyújtották, leégett, a fekete vadászok elhagyták régi lakhelyüket, csak egy, az öreg Dénes maradt meg a vár helyén. Ugyanis

az üszkös gerendákból kunyhót épített magának, abban töltötte öreg napjait. Az új földes úr nem bántotta az öreg vitézt, meghagyta neki puszkáját, egyéb fegyverét, néha napján bejárta az erdőt, mezőt, elejtett egy-egy vadat, mely neki táplálékul szolgált.

Remete életet élt öregségében, hű maradt ahoz a földhöz, melynek védelmére ifjúságában felelősködött, hű ahoz a zászlóhoz, mellyel anyai csatában dicsőségesen harcolt, mellyel nem egyszer élet-halál között volt. Ezen zászlóból egy kis darabocskát maradt haláláig.

Ha valaki meglátogatta, szívesen fogadta. Elmondott neki az öreg nagyon sokat. Elmondotta, hogy miképpen harcoltak a törökökkel, amikor az rabló hadjáratra indult a vidékükre, mikor elrabolták a fiatal gyermekeket, hogy janicsárokat neveljenek belőlük. Elmondotta egész részletesen a Wesselényi-féle összeesküvést s olyan pontosággal, hogy a legjobb történetíró sem tudta volna szebben és hűbben előadni. Mikor Zrínyi, Frankepan, Rákóczi, Wesselényi neve-

ket említette egy egy könny csillant meg az öreg katona szemében, bántotta valami, szorította a szívet s ilyenkor nehéz sóhajokban mint egy daccal összeszorított ököllel tekintett Bécsű hely felé, mert ott végezték ki a nagytrófi igaz lelkeket, ott verték bilincsekbe a tizenhetedik század legnagyobb embereit.

Elmulottak a Szécsiek, kimulottak a fekete vadászok is, egy, az öreg zászlótartó élt a legtovább a kiszombati vár omladékán épült kunyhóban, az öreg Dénes öregségében, de ura iránti teljes hűségben fejezte be életét. Mikor halva találták, a zászlórongy a szívére volt kötve, kezei ökölbe szorítva. Ez volt az utolsó fekete vadász, hűsége és becsülete, tessége bizonyára megérdemli, hogy emlékének egy kis időt szenteltem. Már a kunyhó sincs ott, buza terem s régi virágok nyillanak a helyén. Ha valaki arra jár, kérdezze meg, hol is volt a vár? Gondoljunk a hőökre, vidékünk védelmezőire. — R. F. —

20.-án d. u. 1 órakor az iskolában Titán puconci ig. tanító gyümölcsészet és méhészetről, hétfőn, szaz f. hó 21.-én d. e. Siftár okl. gazdasz pedig rétművelés, műtrágyázás és általános vonatkozású gazdasági előadást tartanak.

— Pintes korcsmák tulajdonosai italmérési engedélyüknek, illetve bor kimérési lehetőségüknek fél évre való meghosszabbítását hangoztatják. Miután ennek az ellenkezője igaz, lásd az illetékes miniszteriumnak a főispánhoz és finác hatóságokhoz intézett leiratát, megállapítjuk e helyen is, hogy minden *nem korcsmai joggal* rendelkező italmérés 1929. január 1.-vel hatályát veszítette, azért minden egyes esetben, az ezen rendelet ellen vétőket, a rendelet alapján feljelentjük. — *Vendéglős egyesület M. Szobota.*

— Felakasztotta magát. F. hó 6.-án d. u. 3 órakor házuk padlásán Szedonya Teréz, Szedonya János vanecsei földmives 19 éves leánya. Tettének okát nem tudni, a körülmények azonban azt mutatják, hogy valószínűleg szerelmi okok forogtak fenn. Miután büntény nem forog fenn, a vizsgálatot megszüntették.

— A kenyér magvak vármegyei kiosztása, a jégtől sújtott községek részére, jan. 10.-től vette kezdetét. Buza és rozs ára egyaránt 285 Din-ba kerül, M. Szobotában ávéve. Ha valakinek többre van szüksége, mint amennyit annakidején jegyzett, — többet is kaphat.

— A macskovci grófi birtok teljes komplexumát, — mint hírlík, — a Benkó-féle konzorcium vette meg 950 000 Din-ért, melyet parcellázni fognak.

— Azon tenyészméneket, melyeket a folyó évben fedeztetésre akarnak használni, a tulajdonosaik f. év. január 20.-ig jelentsék be az illetékes járási főnökségnél.

— A községi képviselőtestületek, a legújabb rendelkezés szerint fel vannak függesztve. A községek élére a főispán biztosoakat nevez ki. Mint értesülünk, biztosnak minden eddigi bíró lesz kinevezve, ha ellene szabálytalanság nem állapítottatott meg. Községi tanácsnokok kinevezése később fog megtörténni.

— Szavazó lajstromok, minden községi bírónál, ebben a hónapban közszemlére vannak kitéve, melybe minden szavazó betekinthez, s ha neve nincsen belejegyezve, költségmentesen kérheti abba való felvételét.

— Táncmulatság. Mint értesültünk a nem politikai egyesületeknek meg vannak engedve a táncmulatságok megtartása s ennek folytán a murszka-szobotai tűzoltók szokásos téli mulatságukat február hó 9.-én Dobray

szálló termeiben fogják megtartani.

— A murszka-szobotai községi képviselőtestület visszahelyeztetett, csak hatáskörében vannak némi megszorítások.

— Két megszökött rab Zsenovlje (Gyanafa) községben petrovci-i csendőröktől elfogatott. Kihallgatásuk alkalmával kiderült, hogy ők is a lepoglavai szökevényekhez tartoznak. Az egyik krógi Horváth a másik Juhász István szentai borbély, rablógyilkos. Elmondták, hogy a cellájuk mellett volt a fegyház templomtornya. A falat átfúrták, kiszedték és a torony földszinti ajtaját alkulccsal felnyitották. Az egyidejűleg velük szökött cigányok más irányban mentek, de ők Ormazon át jöttek a határszélre ahonnan Magyarországra akartak szökni.

— Elhalálozás. Rituper Jenő maribori vendéglős, Bács helybeli vendéglős vejének Blanka nevű 5 éves kis lánya, genyes vakbél féregnyulvány gyuladásban meghalt. Gyászoló szülei és rokonai fogadják őszinte részvétünket. Kis Blankának meg kívánunk öröget és pihenést.

— Kiviteli vám, Ausztriával 1928. július 9.-én kötött kereskedelmi szerződés alapján, 1929. jan. 10.-én érvénybe lépett. Hogy mennyi a vám az egyes cikkekre és terményekre azt már lapunk egyik múlt évi számában leközöltük. Itt most csak annyit jegyzünk meg, hogy a szalonnás sertések vámmentesen vihetők ki, míg egyéb sertések leölve 100 kg.-ként 311 Din. 4 para, élőre 207 Din. 36 para; lórá két éves korig 864 Din. 2 éven felülre 1657 Din. 60 para, ökör 500 kg.-on felülre 97 Din. 100.-ként (kilonként 97 para) 500 kg.-on aluliért 100 kg.-ként 115 Din. 20 para, borjakért 403 Din. 20 para vám esik.

— Leánykérő. Nem kell Angolországba vagy Amerikába utazni, hogy a „Missz“-ek férfias viselkedését lásd a amaradi. Ma a nők az emáncipác óval annyira haladtak, hogy nemcsak vivással, boxolással, lovagolással, autóvezetéssel, biciklizéssel foglalkoznak s a férfit csaknem mindenben pótolják, hanem lábára kapott az a divat is, hogy a mulatságokon tánc a hívják a fiúkat, legényeket. Ha jól meggondoljuk a dolgot, éppen ottan joggal tehetik azt, amilyen joggal az eddig fordítva volt szokásban. Konkolics Mátyás azt a hírt közli, hogy szerdiscsén (Kisszerdahely) két „legénynéző“ és „legénykérő“ eset volt. Az első f. hó 6.-án, a második 8.-án volt. Első esetben a legény meg gondolási időt kért, a második esetben az apa ellenezte a házasságot. Amint a kikoszorózott legényeknek nem kell szégyenkezni, éppen így a lányoknak sincs szégyenkezni valójuk a

kosár miatt, mert az a körülmény, hogy valaki valakinek megtetszik, még nem jogcim arra, hogy viszont rokonszenvet vagy szerelmet igényelhessen. Tehát a beküldött hírből csak az az érdekes, hogy a legénykérők nem Londonban, hanem Szerdiscsén történtek. Bizonyos, hogy követőkre találnak, ami végeredményben egészen helyes és jogos, bár eddig még szokatlan. A láb és vonalak mutogatása is szokatlan volt még pár évvel ezelőtt, ma már lasacskán (az öregeknek még a szemét szúrja), a fiatal nem is veszi észre.

— Elhalálozás. A paradicsomi régi idők kellemes emlékei jutna eszünkbe kedves cimboránknak Pintarics Vince murszka-szobotai szabómesternek e hó 16.-án este 9-kor történt elhalálozása alkalmából. A 64 éves, dalmás zeneegyleti tagunkat 18.-án 3 órakor szétszórt egyleti testünkkel, de lelkünkben a régi egyesületi összetartás szeretetével temettük. Nyugodjék békében!

— Nagyaaranyu visszaélésekről hoznak híreket a lapok, melyek miatt az erdőéri miniszterium vezérigazgatóját állásától felfüggesztették. Egész sor magas állású tisztviselőt kellett fegyelmi vizsgálat alá venni, mert a szabálytalanságokkal több százmillió dinárral lett az állam megkárosítva.

— Rablás. A magyarországi határmenti községekben, kisebb-nagyobb rablások történtek. De az eddigi nyomozások kevés eredményre vezettek. A legutóbbi nyomozások alapján a gyanu az, hogy az elrabolt holmit Jugoszláviába csempézik át. Ez a gyanu ezideig még beigazolást nem nyert.

— Szuboticán egy katona egy mulatóhelyen revolverrel jelent meg azért, hogy az egyik leányt aki nem volt hajlandó őt komolyan szeretni, megijessze. Az örömtanya egyik szobájában a revolver lövegétől a leányt holtan, a katonát súlyosan sebesülten találták. A katonát eszméletének visszatérte után mindjárt kihallgatták azt állítja, hogy az asztalra tett revolvért a leányt felkapta és a katonát megöltte. Hogy azután mi történt arról nincsen tudomása. A látszat azt mutatja, hogy a katona lőtte le a viszontszerelemre nem bízható imádoztját és azután lőtt magára.

— A dalmáciai falvakban igen sok farkas csorda gazdálkodik. Be mennek a házak udvarába az istállóba, a baromfi és sertés ólakba, az állat állomáyt pusztítják. A lakosságot felfegyverzik.

— A becskerekai Standart oil pénztárnoka 200 000 dinárt sikkasztott és a gépiró kisaszszonnyal megszökött. Egyszer ő is élni akart.

Szerkesztő üzenetei.

Babszy. A vers csekély javításra szorul. Információkat, kritikát szívesen adok, de lássa kis édes a lapot a célra — helyszűke miatt — felhasználni nem lehet.

Irja meg Babszy bátran a címét, mellékeljen két és fél dinár posta bélyeget, hogy megirhassam, hol mit kell kijavítani. A vers egyébként nagyon szép, közölni fogom.

Örülnek, ha a mi táborunkba lépne és több ilyen kedves verssel szerezcséltetne olvasóinkat. Ha nagyon titkolja a címét (bár nincsen értelme) leveleit a postán hagyathatom.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik gyermekünk temetésén való szíves megjelenésükkel, koszorúikkal és őszinte részvétnyilatkozatukkal fájdalunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton leghálásabb köszönetünket.

RITUPER JENŐ
és NEJE
vendéglős, Maribor.

Kovács szerszám

teljes felszerelés, jó állapotban, olcsón eladó. Érdeklődni lehet a PUCONCI malomban.

K I N O

V MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 20. januarja
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

ANNIE LAURIE

LILLIAN GISH.

V nedeljo 27. januarja

Grozna noč u Sing-Sing-u

Drama onih koji su prekoračili granice zakona u 6 činova.

BESSIE LOVE. LESLIE FENTON.

VSTOPNINA: I. prostor 12 D., II. prostor 8 D., III. prostor 5 D.

Akumulátorokat töltésre elfogad.

Lastnik kina
GUSTAV DITTRICH.

GAZDÁLKODÁS.

Takarmánypótlékok.

Írja: ISTVÁN gazda.

Az elmúlt évszázad reánk gazdára oly mostoha volt, hogy az nemcsak a jelen évben hanem még néhány évig érezhető lesz. Nem mondom azt, hogy évtizedekre, mert okszerű gazdának annyira kétségbeesni nem szabad, hogy ezt az egy évi csapást évtizedekre engedje kihatással lenni.

A mai takarmányhiány, s a szemesgabona hiánya úgy lehetne évtizedekre szóló kihatással, ha ezt megéreztetnők az állatainkkal, földjeinkkel és rétjeinkkel. Pedig nem szabad a gazdának ezt éreztetni, különösen állataival. Ha állatainkat más természetes táperős takarmány hiányban nem látjuk el takarmánypótlékokkal, úgy nemcsak hogy állataink hosszú időre csenevésznek maradnak és fejletlenek, hanem kevesebb a tejtermelés, csenevész bojukat, csikókat stb. hoznak a világra, ami aztán ismét kihatással van a további állattenyésztésünkre. Ezzel kapcsolatban aztán természetes, hogy állataink által termelt trágya is értéktelenebb, ami viszont szántóföldjeink és rétjeink rovására megy. Ha viszont szántónk értéktelen trágyával trágyáztatott meg, kisebb a szalma, apróbb és kevesebb a szem és értéktelenebb minőségű, ami a jövő évi takarmányozásnál ismét állataink rovására irandó.

Igy folytatódna ez a végtelenségig, ha a gondos gazda ezt meg nem előzné, belátással nem lenne. Ha jövőben a föld értékesítketését műtrágyával is akarnók feljavítani, azért sem az idén sem pedig a jövőben ne feledkezzünk meg arról, hogy állatainkat a szükséges tápértékű takarmánnyal tartjuk el, s azok hiányában gondoskodjunk pótlékokról, ha áldozatok árán is. Nagyobb áldozat az, ha a takarmánynak foszfor és mész hiánya miatt beáll állatainknál az angolkór (csontlágylás), s a hiány miatt a rossz emésztés, zsír, fehérnyeb stb. hiánya miatt pedig csenevész és erőtlén lesz állatunk, be sem lehet fogni igába, amikor arra talán legnagyobb szükség volna a gazdaságban.

Tekintettel a múlt évi rossz termésre, jó szénában szegény rétjeinkre, különösen pedig talajunk mészhiányosságára és arra, hogy műtrágyával alig vagy egyáltalán nem pótoljuk termőföldünknek azt a tápértékét, melyet terményeinkkel kivontunk belőle, tehát a takarmányban is fokozatosan beáll a szükséges tápérték hiánya, talán nem végzek hiábavaló munkát, ha egy pár értékes takarmánypótlékot és azoknak alkalmazási módját itt e helyen leközlöm. Felkérve egyben vidékünk gyakorlott gazdáit, hogy tapasztalataikkal, lapunk ezen rovatában néha-néha: szintén szíveskedjenek gazdátársaink okulására, utbaigazítására és segítségére lenni.

Lássuk tehát most már ezeket a hasznos, illetve szükséges takarmánypótlékokat:

1. Foszforsavas mész.

Foszforsavra, foszforsavas mész (szlovén neve »Klajno apno«) az állatok csont fejlődését elősegítő szer. (Természetes, hogy nem szabad oly nagy mennyiségben adni, hogy az állat foszformérgezését kapjon.) Mindenek előtt pedig feltétlen szüksége van foszorsavas mészre a növények marhának, melynek csontfejlődése ilyenkor van tetőpontján, mert ez a fő növényi időszak és hasas állatoknak, melyeknek testükben (méhükben) levő kicsinyei részére van erre a póttakarmányra nagy szükségük. Különösen áll ez a mi vidékünkön, Prekmurjában, hol, Sv. Jurij (Vizlenda) környékének kivételével, földjeink (talajunk) mészszegények, s így az azon termelt takarmány is mészhiányos. Ha pedig takarmánnyal nem adunk állatainknak ebből az anyagból megfelelő adagot, kell hogy pótoljuk azt foszorsavas mészszel vagy iszapolt krétával, különben fejlődésükben visszamaradnak, hasas tehének pedig csontlágylásban betegszenek meg, borzaszkálnak és nyálakodási hajlamot kapnak. Hányszor látjuk, hogy a tehén salétromos felat nyál, abban keresi a testének hiányzó tápanyagát. Többször halljuk egyik másik gazdától: „Nem tudom mi az, teheneimet jól tartom, és mégis egyik hasas tehene megemelni kell felkelésnél.” Ennek oka sokszor csontlágylás! Kap talán jó takarmányt, de a foszfor és mész, hiányzik belőle.

Azért szükséges, hogy a még olyan jó takarmányozásnál is adjunk állatainknak megfelelő foszorsavas meszet különösen pedig most télen. Sertéseink, melyek különösen sok gumós takarmányt kapnak nálunk, a foszorsavas meszet nagyon meghálálják.

Nézzük most már hogyan kell adagolni a foszorsavas meszet (klajno apno). Fejős- és hasas tehénnek naponta 20–30 gramot (3 evőkanálnyit), növények marhának 10–20 gr. (3 kávéskanál), nagy sertésnek 10–15 gramot (3 teáskanál), malacoknak 3–5 gram (3 késhegynyi) szárnyasoknak 1 késhegynyi fejenként és naponta, a nagysághoz mérten. Foszorsavas meszet rendszeren más izletes takarmánnyal vagy aprakkal keverten adjuk napi 2–3 adagra elosztva. Ára a foszorsavasavasmésznek, gazd. egy. tagok részére, eredeti 50 kg.-os zsákokban kgként 5 Din. kicsinyben, legalább 5 kg. vételnél 550 Din. a gazd. egyesület raktárában, Čeh és Gáspár kereskedőnél M. Szobotában, hol minden egyéb gazdasági szer, gép, szerszám és műtrágya is kapható.

FARSANGI

cikkek:
álarc
lampion
konfetti
szerpentin
viclapok
stb. stb.
kaphatók:

Barnabás Erdősy

papír és játék kereskedésében
MURSKA SOBOTA
a róm. kath. templom mellett.

KERESKEDELEM.

Áru:

M. SOBOTA, január 18.

100 kg.	Buza	Din.	255—
»	Rozs	»	255—
»	Zab	»	250—
»	Kukorica	»	250—300
»	Köles	»	225—
»	Hajdina	»	225—
»	Széna	»	110—150
»	Bab cseres.	»	600—
»	vegyes bab	»	450—
»	Krumpli	»	85—
»	Lenmag	»	500—
»	Lóhermag	»	2800—

M. SOBOTA január 18.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7—	8—	8:50	8:75
Üsző	7—	8—	8:50	8:75
Tehén	3—	4—	5—	6—
Borju	—	—	—	12—
Sertés	—	—	15—	16—
Zsir I-a	—	—	29—	32—
Vaj	—	—	—	35—45
Szalonna	—	—	25—	28—
Tojás 1 drb.	—	—	—	1:25

Pénz.

1 Dollár	=	Din. 55:90
1 Peso (S) Uruguay	=	» 55—
1 Márka Berlin	=	» 13:20
1 Frank Páris	=	» 2:15
1 Pengő Budapest	=	» 10—
1 Schil. Bécs	=	» 7:99
1 Kor. Praga	=	» 1:67
Zürichben 100 Din	=	9.135 sfrk.

Jobb házból való fiu

tanulónak

felvétetik, BRAUN ALAJOS pékmesternél Murska Sobota.

Vsakovrstne sirove
in svinjske kože

k u p u j e

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota

Cerkvena ulica 191.

Rádiók

Rádióalkatrészek

Lámpák, Batteriák

Puch

Biciklik

Motorkerékpárok

jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas és gépkereskedésben
Murska Sobota.

FIGYELEM!

VŐLEGÉNYEK!

IR. HALMOS férfiruha kereskedés

ajánl kész vőlegényruhákat fekete és sötétkék kamgarnból

Din 375—

Din 475—

Din 575—

mérték után 50 dinárral többbe kerül

Murska Sobota, Aleksandrova c. 195.

KMETOVALCI!

GNOJITE VAŠA POLJA IN PAŠNIKE Z APNOM!

97 do 100% no

ogljikokislo apno

je rastlinam za uspešno rast neobhodno potrebno.

97 do 100% no

ogljikokislo apno

je izvrstno sredstvo za izrabljanje in izboljšanje zemlje

97 do 100% no

ogljikokislo apno

pospešuje učinek dragih umetnih gnojil, da jih rastline čim najbolj izkoristijo

97 do 100% no

ogljikokislo apno

najfinejše zmleto, dobavlja točno in najceneje

EUGEN in ARNOLD HEIMER
MURSKA SOBOTA.